

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การศึกษาวิเคราะห์คุณค่าของรตนปริตรที่มีต่อสังคมไทย

ผู้วิจัย : นายกรภพ สีสัน

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระครูโสภณปริยัติสุธี ผศ.ดร, ป.ธ.๖, ร.บ.,ปรด., M.A.,

: ดร. ประยงค์ จันทร์แดง, ป.ธ. ๙, ศศ.บ.,อ.ม., Ph.D. (Philosophy)

วันสำเร็จการศึกษา : ๒ / ตุลาคม / ๒๕๕๗

### บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาวิเคราะห์คุณค่าของรตนปริตรที่มีต่อสังคมไทย มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ ๑) เพื่อศึกษาความเป็นมาของพระปริตร ๒) เพื่อศึกษาหลักธรรมที่ปรากฏในรตนปริตร ๓) เพื่อวิเคราะห์คุณค่าของรตนปริตรที่มีต่อสังคมไทย ผลการศึกษาวิจัย ดังนี้

ผลจากการศึกษาพบว่า พระปริตรมีเหตุเกิดขึ้นเพื่อป้องกันภัยอันตรายต่างๆ ปรากฏในพระไตรปิฎก ๗ ปริตร มลिनทปัญหา ๖ ปริตร และอรรธกถา ๘ ปริตร แต่งขึ้นใหม่ ๓ ปริตร เรียงตามลำดับ ดังนี้ มงคลสูตร รตนปริตร เมตตปริตร ชันธปริตร วัฏฏกปริตร อังคุลิมาล อาฏานาติยปริตร ธัคคปริตร โมรปริตร โพชฌนคถาปริตร ขยปริตร ปัจจุบันเรียกว่า เจ็ดตำนาน สิบสองตำนาน

รตนปริตร พระพุทธองค์ทรงอนุญาตให้พระอานนท์เรียน สวด ประพรมน้ำมนต์ แม้พระองค์ก็สวดด้วย จึงเกิดความสวัสดิแก่ชาวเมืองเวสาลี บทพระปริตรเป็นรูปแบบคาถาผสมกัน ๔ ฉันท คือ อินทรวีเชียร อุเปนทรวีเชียร วังสัจฉะ และอินทรวงศ์ ส่วนเนื้อหาหลักธรรมสำคัญ คือ เมตตา ความไม่ประมาท สมาธิ ทาน อริยสัจ สังโยชน์ อภิธาน กรรม นิพพาน และการระ มีค่าสำคัญที่ต้องทำความเข้าใจ เช่น ภูต รัตนะ บุคคล ๑๐๘ สัตบุรุษ ภพ อบาย กรรม พืช รวมอยู่ในบทรตนปริตรนี้ ด้านอานุภาพสามารถอานุภาพป้องกันภัยและทำให้เกิดสวัสดิ

รตนปริตรมีคุณค่าต่อคตินิยมความของสังคมไทย ดังนี้ (๑) ด้านประเพณีและพิธีกรรม อาศัยรตนปริตรจึงมีคุณค่าทั้งผู้ประกอบพิธีและร่วมพิธี โดยเฉพาะการทำนน้ำมนต์ (๒) ด้านความเชื่อ เรื่องอานุภาพพระรัตนตรัย การให้ผลของกรรม ความเป็นสิริมงคล อาณิสสการบูชา เชื่อว่าให้ผลจริงตามหลักคำสอน (๓) ด้านผลของการสวด ทำให้เกิดความสุขสบายใจ ความสวัสดิ ความสามัคคี บำบัดโรคได้ (๔) ด้านบุญกิริยาวัตถุ ทำให้เกิดบุญได้ ๑๐ ประการ

**Thesis Title** : An Analytical Study of Values of Ratana Paritta in Thai Society  
**Researcher** : Mr.Karaphop Sisan  
**Degree** : Master of Arts (Buddhist Studies)

**Thesis Supervisory Committee**

: Phrakru Sobhonpariyattisudhi, Pali VI, B.A., M.A., M.Phil., Ph.D.(Regional Development Strategies)  
 : Prayong Jandaeng, Pali IX, B.A., M.A., Ph.D. (Philosophy)

**Date of Graduation** : 2 / October / 2014

**ABSTRACT**

This study aims at 1) exploring the origin of the Paritta, 2) studying the Buddhist thoughts as appeared in the Paritta, and 3) analyzing the values of Ratanaparitta in Thai society. The findings revealed that the Paritta is for protection of various fears and dangers. There are seven Parittas found in the Pali Tipitaka, six Parittas in Milindapanha, eight Parittas in the commentary texts, whereas three Parittas were newly written. They are in the following order: Mangalasutta, Ratanaparitta, Mettaparitta, Khandhaparitta, Vattakaparitta, Angulimalaparitta, Atanatiyaparitta, Dhajaggaparitta, Moraparitta, Bojjhanga-abhayaparitta, Jayaparitta. At present, they are regarded as ‘Seven Texts’ and ‘Twelve Texts’.

For Ratanaparitta, it is said that the Buddha himself chanted, and suggested Ananda Thera to learn by heart, to chant, and to spread the sacred water over the city of Vesali. As a result, it brought about safety and happiness to the people in Vesali. The form of Ratanaparitta is mixed among the four Pali poems, namely, Indravajira, Upendravajira, Vangsatttha, and Indravangsa. The major Buddhist thoughts found therein include Metta (Loving-kindness), Appamada (Heedlessness), Samadhi (Concentration), Dana (Giving), Ariyasacca (Noble Truths), Sangyojana (Fetters), Abhithana (major wrong doings), Kamma, Nibbana and Garava (Reverence). There are more interesting terms to be scrutinized such as Bhuta, 108 persons, Sappurisa, Bhava, Apaya, Kamma, and Bija. The power of Ratanaparitta mainly goes for safety and well-being.

For the values of Ratanaparitta to Thai society, it can be mentioned in four aspects: 1) it causes values to those who attend and perform the rite and ritual while consecration of the holy water, 2) it is believed that the power of the Triple Gems, result of Kamma, holiness, and profit of worship bring about positive results, 3) Chanting of the Paritta brings about psychic relaxation, well-being, harmony, disappearance of disease, and 4) it is the way of making ten merits.